

KOMUNIKAT KOMISJI**Publikacja całkowitej liczby uprawnień do emisji znajdujących się w obiegu w 2018 r. do celów rezerwy stabilności rynkowej w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji ustanowionego dyrektywą 2003/87/WE**

(2019/C 167/04)

1. Wprowadzenie

W 2015 r. Rada i Parlament Europejski podjęły decyzję o utworzeniu rezerwy stabilności rynkowej (MSR) ⁽¹⁾ w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) ustanowionego dyrektywą 2003/87/WE ⁽²⁾. Funkcjonowanie MSR rozpoczęło się w styczniu 2019 r. Celem MSR jest niedopuszczenie do dużej strukturalnej nadwyżki na unijnym rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla, przy której powstałoby ryzyko, że EU ETS nie będzie wysyłał niezbędnego sygnału inwestycyjnego stanowiącego zachętę do realizacji celu redukcji emisji w sposób racjonalny pod względem kosztów.

Przepisy decyzji stanowią, że do dnia 15 maja każdego roku, począwszy od 2017 r. Komisja publikuje całkowitą liczbę uprawnień znajdujących się w obiegu. Od liczby tej zależy ewentualne umieszczenie w rezerwie uprawnień, które mają być sprzedane na aukcji w kolejnym roku.

W dniu 15 maja 2018 r. Komisja opublikowała całkowitą liczbę uprawnień do emisji znajdujących się w obiegu w 2017 r., która wynosiła 1,65 miliarda uprawnień ⁽³⁾. Zgodnie z zasadami MSR w następstwie niniejszej publikacji w okresie 8 pierwszych miesięcy w 2019 r., począwszy od dnia 1 stycznia, w rezerwie zostanie umieszczonych 264 731 936 uprawnień ⁽⁴⁾.

Niniejszy komunikat stanowi trzecią publikację do celów MSR i dotyczy roku 2018. Zawiera on rzeczywistą liczbę ogółem uprawnień znajdujących się w obiegu i przedstawia szczegółowo, w jaki sposób obliczono tę liczbę. W niniejszej publikacji zostanie określona liczba uprawnień, które zostaną umieszczone w rezerwie w okresie od września 2019 r. do sierpnia 2020 r.

2. Funkcjonowanie rezerwy stabilności rynkowej

Rezerwa stabilności rynkowej jest uruchamiana w sposób automatyczny, w przypadku gdy całkowita liczba uprawnień znajdujących się w obiegu przekroczy ustalony przedział wielkości. Uprawnienia są umieszczane w rezerwie, jeżeli całkowita liczba uprawnień w obiegu przekracza próg 833 milionów uprawnień. Uprawnienia są uwalniane z rezerwy, jeżeli całkowita liczba uprawnień w obiegu jest niższa niż 400 milionów uprawnień. W praktyce uprawnienia są umieszczane w rezerwie poprzez zmniejszenie liczby uprawnień wystawianych na aukcję i uwalniane z rezerwy poprzez wystawienie na aukcji w przyszłości o 100 milionów uprawnień więcej.

Publikacja całkowitej liczby uprawnień znajdujących się w obiegu, na podstawie której uprawnienia będą umieszczane w rezerwie lub uwalniane z rezerwy, jest zatem zasadniczym warunkiem działania rezerwy.

W kontekście przeglądu unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji ⁽⁵⁾ wprowadzono poważne zmiany dotyczące funkcjonowania MSR. W latach 2019–2023 procent liczby uprawnień ogółem w obiegu stanowiący podstawę dla określenia liczby uprawnień umieszczanych w rezerwie, jeżeli zostanie przekroczona wartość progowa wynosząca 833 miliony, zostaje podwojony z 12 % do 24 %. Oprócz tego od 2023 r. uprawnienia umieszczone w MSR przekraczające wolumen aukcyjny z poprzedniego roku nie będą już ważne.

Na podstawie niniejszego komunikatu 24 % ⁽⁶⁾ liczby uprawnień ogółem w obiegu zostanie zatem umieszczone w rezerwie w okresie 12 miesięcy, począwszy od dnia 1 września 2019 r. Odpowiadająca im wielkość zostanie odjęta od wolumenów aukcyjnych państw członkowskich zgodnie z ich odpowiednimi udziałami w aukcjach. W tym kontekście należy przypomnieć, że do dnia 31 grudnia 2025 r. uprawnienia rozdysponowane na potrzeby solidarności i wzrostu w ramach Unii nie są uwzględniane w celu ustalenia odpowiednich udziałów.

⁽¹⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1814 z dnia 6 października 2015 r. w sprawie ustanowienia i funkcjonowania rezerwy stabilności rynkowej dla unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych i zmiany dyrektywy 2003/87/WE (Dz.U. L 264 z 9.10.2015, s. 1).

⁽²⁾ Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32).

⁽³⁾ Zob. komunikat Komisji C(2018) 2801 final, dostępny na stronie internetowej: https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2018_2801_en.pdf

⁽⁴⁾ Wkłady poszczególnych państw członkowskich w rezerwę stabilności rynkowej od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia 2019 r. zostały opublikowane w komunikacie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady – Sprawozdanie w sprawie funkcjonowania europejskiego rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla, COM(2018) 842 final, opublikowanym w dniu 17 grudnia 2018 r., dostępnym na stronie internetowej: https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/docs/com_2018_842_final_en.pdf

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/410 z dnia 14 marca 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2003/87/WE w celu wzmocnienia efektywnych pod względem kosztów redukcji emisji oraz inwestycji niskoemisyjnych oraz decyzję (UE) 2015/1814 (Dz.U. L 76 z 19.3.2018, s. 3); dostępna na stronie internetowej: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_2018.076.01.0003.01.ENG&toc=OJ:L:2018:076:TOC

⁽⁶⁾ Wielkość ta odpowiada 2 % miesięcznie.

3. Całkowita liczba uprawnień w obiegu

Na podstawie art. 1 ust. 4 decyzji (UE) 2015/1814 łączna liczba uprawnień znajdujących się w obiegu w danym roku „odpowiada skumulowanej liczbie uprawnień wydanych w okresie od dnia 1 stycznia 2008 r., w tym liczbie uprawnień wydanych zgodnie z art. 13 ust. 2 dyrektywy 2003/87/WE w tym okresie oraz uprawnień do stosowania międzynarodowych jednostek emisji wykorzystywanych przez instalacje w ramach unijnego systemu handlu emisjami w odniesieniu do emisji do dnia 31 grudnia danego roku, po odjęciu skumulowanych ton zweryfikowanych emisji z instalacji objętych unijnym systemem handlu emisjami od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 31 grudnia danego roku, wszelkich uprawnień anulowanych zgodnie z art. 12 ust. 4 dyrektywy 2003/87/WE oraz liczby uprawnień znajdujących się w rezerwie”.

Całkowitą liczbę uprawnień znajdujących się w obiegu (TNAC), mającą znaczenie dla zasilenia lub zmniejszenia rezerwy stabilności rynkowej, oblicza się zatem według następującego wzoru:

$TNAC = \text{podaż} - (\text{zapotrzebowanie} + \text{uprawnienia w rezerwie stabilności rynkowej})$

Całkowitą liczbę uprawnień w obiegu warunkują trzy elementy: po pierwsze, podaż uprawnień od dnia 1 stycznia 2008 r.; po drugie, liczba uprawnień umorzonych i anulowanych (zapotrzebowanie); po trzecie – zasoby w rezerwie.

Jak przewidziano w decyzji (UE) 2015/1814, nie uwzględnia się uprawnień do emisji lotniczych i zweryfikowanych emisji lotniczych.

3.1. Podaż

Podaż uprawnień na rynku warunkuje pięć elementów:

- uprawnienia zdeponowane w latach 2008–2012 (etap 2),
- uprawnienia przydzielone bezpłatnie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2018 r., w tym uprawnienia przydzielone z rezerwy dla nowych instalacji (NER),
- uprawnienia sprzedane na aukcji w okresie od 1 stycznia 2013⁽⁷⁾ do 31 grudnia 2018 r.,
- uprawnienia zmonetyzowane przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) do celów programu NER300 oraz
- uprawnienia do międzynarodowych jednostek emisji zrealizowane przez instalacje w odniesieniu do emisji do dnia 31 grudnia 2018 r.

Liczba zdeponowanych uprawnień z 2. etapu EU ETS wynosi 1 749 540 826 uprawnień⁽⁸⁾. Ten „całkowity depozyt” odpowiada całkowitej liczbie wydanych w czasie 2. etapu EU ETS uprawnień, które nie zostały umorzone w celu pokrycia zweryfikowanych emisji ani anulowane. Do celów ustalenia całkowitej liczby uprawnień znajdujących się w obiegu stanowi on zatem liczbę uprawnień ETS znajdujących się w obiegu na początku okresu 2013–2020 (etap 3) w dniu 1 stycznia 2013 r. i jako taki jest uwzględniany w obliczeniach.

Według sprawozdań z aukcji prowadzonych na wspólnej platformie aukcyjnej i na odpowiednich platformach opt-out⁽⁹⁾ liczba uprawnień sprzedanych na aukcjach w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2018 r., w tym na tzw. wczesnych aukcjach, wynosi 4 641 208 000.

Liczba uprawnień przydzielonych bezpłatnie, w tym uprawnień przydzielonych z rezerwy dla nowych instalacji, od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2018 r. wynosi 5 162 023 498⁽¹⁰⁾.

300 000 000 uprawnień zostało zmonetyzowanych przez EBI do celów programu NER300⁽¹¹⁾.

Liczba uprawnień do międzynarodowych jednostek emisji zrealizowanych przez instalacje w odniesieniu do emisji do dnia 31 grudnia 2018 r. wynosi 434 049 616⁽¹²⁾.

⁽⁷⁾ Liczba ta obejmuje tzw. „wczesne aukcje”, tj. uprawnienia ważne na okres 2013–2020, które zostały sprzedane na aukcji przed dniem 1 stycznia 2013 r.;

⁽⁸⁾ Zob. Sprawozdanie dotyczące rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla z 2015 r.; COM (2015) 576.

⁽⁹⁾ Dostępne na stronie internetowej: <http://www.eex.com/en/products/environmental-markets/emissions-auctions/archive> i <https://www.theice.com/marketdata/reports/148>

⁽¹⁰⁾ Na podstawie wyciągu z dziennika transakcji Unii Europejskiej (EUTL) z dnia 1 kwietnia 2019 r.

⁽¹¹⁾ Pierwsza transza 200 milionów uprawnień – sprzedanych w latach 2011 i 2012 oraz druga transza 100 milionów uprawnień – sprzedanych w latach 2013 i 2014; zob. więcej informacji na stronie internetowej: https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/lowcarbon/ner300/docs/summary_report_ner300_monetisation_en.pdf

⁽¹²⁾ Na podstawie wyciągu z EUTL z dnia 1 kwietnia 2019 r.

3.2. Zapotrzebowanie

Na zapotrzebowanie składa się całkowita ilość zweryfikowanych emisji z instalacji za okres od dnia 1 stycznia 2013 r. ⁽¹³⁾ do dnia 31 grudnia 2018 r., która wynosi 10 631 597 033 ⁽¹⁴⁾, oraz liczba anulowanych uprawnień za ten sam okres, która odpowiada liczbie 315 083 uprawnień.

3.3. Zasoby MSR

W okresie objętym niniejszą publikacją w rezerwie nie było żadnych uprawnień ⁽¹⁵⁾.

3.4. Całkowita liczba uprawnień w obiegu

W związku z powyższym całkowita liczba uprawnień znajdujących się w obiegu wynosi 1 654 909 824 uprawnienia.

4. Podsumowanie

Zgodnie z zasadami MSR w okresie 12 miesięcy – od dnia 1 września 2019 r. do dnia 31 sierpnia 2020 r. – łączna liczba 397 178 358 uprawnień zostanie umieszczonych w MSR.

Kolejna publikacja zostanie przedstawiona w maju 2020 r. w celu ustalenia liczby uprawnień umieszczonych w rezerwie w okresie od września 2020 r. do sierpnia 2021 r.

Tabela

Podsumowanie

Podaż	
a) depozyt z etapu 2	1 749 540 826
b) całkowita liczba uprawnień przydzielonych bezpłatnie w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2018 r., w tym z NER	5 162 023 498
c) całkowita liczba uprawnień sprzedanych na aukcji w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2018 r., w tym na wczesnych aukcjach	4 641 208 000
d) liczba uprawnień zmonetyzowanych przez Europejski Bank Inwestycyjny do celów programu NER300	300 000 000
e) uprawnienia do międzynarodowych jednostek emisji zrealizowane przez instalacje w odniesieniu do emisji do dnia 31 grudnia 2018 r.	434 049 616
Ogółem (podaż)	12 286 821 940
Zapotrzebowanie	
a) tony zweryfikowanych emisji z instalacji w ramach EU ETS w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2018 r.	10 631 597 033
b) liczba uprawnień anulowanych na podstawie art. 12 ust. 4 dyrektywy 2003/87/WE do dnia 31 grudnia 2018 r.	315 083
Ogółem (zapotrzebowanie)	10 631 912 116

⁽¹³⁾ Jeśli chodzi o zweryfikowane emisje za okres 2008–2012 – zob. wyjaśnienia dotyczące całkowitej liczby zdeponowanych uprawnień (pkt 3.1).

⁽¹⁴⁾ Całkowita ilość zweryfikowanych emisji opiera się na wyciągu z EUTL z dnia 1 kwietnia 2019 r. i obejmuje zweryfikowane emisje zgłoszone do dnia 31 marca 2019 r. Nie ujęto w niej zatem emisji zgłoszonych po tej dacie.

⁽¹⁵⁾ W niniejszym komunikacie podano liczbę uprawnień w obiegu do końca 2018 r. MSR funkcjonuje od dnia 1 stycznia 2019 r. W okresie od 1 stycznia do 31 sierpnia 2019 r. w rezerwie zostanie umieszczone około 265 milionów uprawnień, w oparciu o TNAC za 2017 r.

Zasoby MSR	
Liczba uprawnień w rezerwie	0
Całkowita liczba uprawnień w obiegu	1 654 909 824